

ПРОМЕННИТЕ В КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО И ПОЛЗАТА ЗА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Член 2 от Кодекса за застраховането (КЗ) прогласява като основни негови цели осигуряването на **защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги** и създаването на условия за развитието на стабилен, прозрачен и ефективен застрахователен пазар.

Постигането на тези цели предполага осъществяването на много и комплексни препоставки - реално действащи и приложими нормативни актове; приемането на нови подзаконови актове; ефективен контрол за спазване на законодателството, изразяващ се не само в последващото или закъсняло налагане на санкции при установени нарушения; и не на последно място - промяна в отношенията застраховател-застрахован/потребител на застрахователни услуги.

За „напасването“ на застрахователния пазар с новите законови положения, естествено, ще е необходимо време. Интересен е фактът обаче, че новоприетият КЗ (в сила на 01.01.2006 г.) вече претърпя и първите си промени. Прави впечатление, че част от измененията и допълненията имат за цел да отстранят пропуски, непълноти и неточни препратки, съществуващи във вече действащия кодекс, и то в норми, непосредствено касаещи **правата на потребителите на застрахователни услуги**.

Допълнен е чл. 292, ал. 1, т. 3. Посочената норма предвижда в регистъра на Информационния център, създаден към Гаранционния фонд, освен номер на застрахователния договор по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сертификати „Зелена карта“ и договорите за гранична застраховка, името на застрахователя, началната и крайната дата на покритието и регистрационния номер на МПС, да бъде предоставяна и допълнителна информация относно **номер на рама (шаси) на МПС, име (наименование) и адрес (адрес на управление) на собственика на МПС**.

Посоченото допълнение кореспондира с нормата на чл. 293, ал. 2 от КЗ, който предоставя възможност увреденото лице, във връзка с правото му да получи обезщетение по застраховка „Гражданска отговорност“ и при наличието на законен интерес към посочената информация, да получи сведения за самоличността и адреса на собственика, обичайния водач или регистрирания държател на МПС според документите за неговата регистрация.

Предвид обстоятелството, че информацията няма как да бъде предоставена на пострадалото лице, ако преди това не е вписана в поддържания от Информационния център регистър, логично беше този пропуск да бъде отстранен.

Изменен е и чл. 295, ал. 3 от КЗ, в който по-подробно и детайлно е уреден обменът на информация за склучените застрахователни договори по задължителна застраховка „Гражданска отго-

ворност“ между Информационния център и съответните компетентни органи, които регистрират МПС и осъществяват държавния надзор върху превозвачите на пътници със средства за обществен превоз.

В досега действащата разпоредба се предвиждаше Информационният център да изпраща информация само относно МПС, за които **не е склучена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите или застрахователният договор е бил прекратен и не е бил подновен в срок от 14 дни**, както и за превозвачите на пътниците със средства за обществен превоз, които **не са склучили задължителна застраховка „Злополука“ или склученият договор е бил прекратен и не е бил подновен в срок от 14 дни**.

Съгласно новата редакция на чл. 295, ал. 3 от КЗ, Информационният център ще предоставя информация за всички МПС със склучени застраховки „Гражданска отговорност“, съответно превозвачи, склучили задължителна застраховка „Злополука“. На неизрядните собственици на МПС/превозвачи ще се дава един вид „**последна възможност**“, като им се изпраща уведомление да склучат съответната задължителна застраховка и им се дава 14-дневен срок от получаване на уведомлението да представят доказателства, че са изпълнили задължението си. Едва след изтичането на този срок ще бъдат уведомявани съответните компетентни органи за наличието на МПС без валидно склучени задължителни застраховки.

Към същия чл. 295 се създава и **нова алинея 7**,

съгласно която документите, изгответи от Гаранционния фонд въз основа на данните от Информационния център, до доказване на противното удостоверяват застрахователя, номера на договора за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите или „Злополука“ на пътниците, началната и крайната дата на покритието, номера на рама (шаси) на МПС, име (наименование) и адрес (адрес на управление) на собственика на МПС или на превозвача на пътници със средства за обществен превоз.

Въвеждайки подобна презумпция за истинност на съхраняваните в регистрите на Информационния център данни, законодателят съществено улеснява пострадалите лица, които често пъти не могат да реализират права си именно поради липса на информация или по-скоро поради наличието на противоречива такава относно застраховката „Гражданска отговорност“ на виновния водач, което от своя страна води до препращането им от един застраховател към друг или към Гаранционен фонд. Удостоверяването на тези данни от един централизиран регистър освобождава пострадалия от тежестта да събира посочените данни и да доказва верността им.

Крачка към осигуряването на по-висок процент МПС, склучили задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, е и определянето на по-висок размер на санкциите за липса на валиден застрахователен договор по посочената застраховка.

Минималният размер на предвидената глоба се повишава четири пъти, като от 400 лв. за физически лица става 600 лв., а за юриди-

вателни претенции (щети). Досега имаше множество случаи, когато застрахователи изискваха ненужни документи или такива, с които пострадалият нямаше как да се снабди, и по този начин се бавеха плащанията по щети. Изричното посочване на документите, които се изискват при завеждането на всеки вид щета, предлага ограничаването и дори премахването на тази практика. Доколко новоприетите от всеки застраховател правила са в съответствие с целта на КЗ, времето и практиката ще покажат.

Във връзка със защитата на интересите на потребителите на застрахователни услуги висящ остава и въпросът относно създаването на Обезпечителен фонд, от който да се плащат обезщетения в случаите на несъстоятелност на застраховател.

Действащ механизъм за уреждане на плащанията по заведени щети при изпадане в несъстоятелност на застрахователна компания засега няма. А са налице редица случаи, когато застрахованите лица съвестно са изпълнявали задълженията си по застрахователния договор, плащали са застрахователните си премии, а при настъпване на застрахователно събитие не получават дължимото им съществено обезщетение. Още по-фракапящи са случаите по застраховка „Гражданска отговорност“, когато застрахователят на виновния водач е фалирал.

Разбира се, темата за защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги е доста обширна и не е еднопосочна, поради което настоящото изложение в никакъв случай няма претенции за изчерпателност.

Надяваме се обаче, че след приетите законови изменения съответните надзорни и контролни органи ще упражнят правомощията си за защита на интересите на пострадалите лица и ще осигурят ефективен контрол за изпълнение на нормативните задължения. А застрахователите от своя страна ще променят политиката си към бързо, прозрачно и справедливо уреждане на взаимоотношенията с клиентите си по заведени щети.

ЕЛЕНА ЦВЕТКОВА,
член на УС на
Българска асоциация на
застраховани и пострадали при катасрофи

БЪЛГАРСКИ ИМОТИ

ВАЖНО!

Уважаеми колеги и клиенти,

Централният офис на Застрахователни компании ЗК и ЖЗК „Български имоти“ АД

Група WIENER STÄDTISCHE

Новото ни местонахождение е на:
улица: „Балша“, бл. № 8
квартал: „Иван Вазов“
П.К.: 1408 София
телефон: 02/915 8787
факс: 02/915 8798
e-mail: office@bulgarskiiomoti.bg